

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ АВТОРСЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ПРАКТИКУМІВ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЕКОНОМІКИ

1. Термін «студентоцентроване навчання» можна зрозуміти не інакше як позначення навчання, в центрі якого знаходиться студент.
2. За такого розуміння терміну «студентоцентроване навчання» поза межами визначеного ним залишається визначення векторів активностей такого студента. За активної ролі студента вектор його активності є відцентровим, а у випадку пасивного сприйняття студентом зовнішніх активностей вектор його активності є доцентровим.
3. У подальшому викладі автор тез розглядає «студентоцентроване навчання» як навчання з дійовою відцентровою активністю студента, здійснення якої уможливилює йому його викладач своєю доцентровою (з точки зору студента) роботою.
4. Однією з основних засад студентоцентованого навчання вбачається активна участь студента в максимумі складових відповідного навчального процесу, насамперед у визначенні його мети та змісту і шляхів і методів досягнення визначеної мети.
5. Участь будь-якої дійової особи у визначенні мети та змісту її діяльності та засобів здійснення наміченого вбачається неадекватною у випадку не перебирання цією дійовою особою на себе відповідальності за наслідки ухвалених нею рішень та дій.
6. Теоретично повністю самостійним навчальним рішенням студента щодо мети, змісту та методів досягнення визначеної мети вбачається його визначення з майбутньою навчальною спеціальністю та вступ до відповідного ВНЗ. У цей момент відповідальність перекладати немає на кого.
7. Якщо компетенцію визначення мети та здійснення відповідних дій і компетенцію відповідальності за ухвалені та здійснені розглядати як дві складові єдиного комплексу з практично рівною питомою «вагою» до вступу до ВНЗ, то з початку навчання у ВНЗ відбувається перерозподіл питомої «ваги» цих компетенцій студента.
8. Зростання/зменшення «ваги» компетенції визначення мети та здійснення відповідних дій і компетенції відповідальності за ухвалені та здійснені об'єктивно залежить від розподілу ролей (з відповідними компетенціями) між учасниками навчального процесу (викладачем /як уособленням ВНЗ в очах студента/ та студентом).
9. Чи має студент реальну компетенцію щодо визначення мети й змісту своєї навчальної діяльності та засобів здійснення наміченого, адже без нього відбувається визначення змісту навчальної програми з певного фаху?
10. Отже, відцентрована активність студента в ракурсі його компетенцій у визначенні мети/змісту власної навчальної діяльності та засобів здійснення наміченого є нездійсненою без цілеспрямованої кропіткої роботи викладача, спрямованої на індивідуалізацію навчальної роботи студента.
11. Необхідну для студентоцентованого навчання індивідуалізацію навчання німецької мови економіки на всіх етапах уможливлюють навчальні комп'ютерні програми – інтерактивні практикуми [1–4] автора цих тез.
12. Працюючи із згаданими інтерактивними практикумами над формуванням своїх знань, умінь і навичок з комунікації німецькою мовою економіки, студент на усіх етапах на власний розсуд може концентрувати свою увагу на таких аспектах комунікативної тематики, які для нього більш цікаві з огляду на особисті інтереси.
13. Уможливлення *дистанційного* вивчення мови інтерактивними практикумами [3, 4] робить реальними як компетенцію студента з визначення мети та змісту його навчальної діяльності і засобів здійснення наміченого, так і компетенцію власної відповідальності за ухвалені навчальні рішення.
14. Необхідна для забезпечення студентоцентованого навчання з відцентровою активністю **компетенція на ухвалення студентом рішення** щодо визначення індивідуалізованих як тематичних аспектів, так і ступеню заглиблення у матеріал уможливилюється у згаданих інтерактивних практикумах опцією вільного вибору комунікативних тем і комплексних тренувальних вправ (КТВ), які студент вважає за потрібне опрацювати.
15. Невід'ємна для забезпечення студентоцентованого навчання з відцентровою активністю **компетенція відповідальності студента за власні рішення та відповідні навчальні дії** реалізується ним шляхом визначення достатньої для нього якості знань, умінь і навичок стосовно опрацьованого лексичного, граматичного та комунікативного матеріалу цих практикумів. Адже під час роботи з будь-якою КТВ інтерактивні комп'ютерні практикуми [3, 4] постійно орієнту-

ють студента щодо вірності/невірності виконаної навчальної дії, сприяють усвідомленню помилки й уможливають контроль.

Література

1. Ковтун В.С. Комп'ютерна програма «Німецька мова для економістів. Інтерактивний практикум. Початковий курс». Інтерактивна навчальна комп'ютерна програма. Свідоцтво по реєстрацію авторського права на твір №20883 від 12.06.2007 р. Державного департаменту інтелектуальної власності МОН України. <http://do.kneu.kiev.ua/webct/homearea/homearea/> (Доступ для зареєстрованих викладачів та студентів КНЕУ /пароль отримують на кафедрі німецької мови КНЕУ/)
2. Ковтун В.С. Комп'ютерна програма «Німецька мова для економістів. Інтерактивний практикум. Частина II». Інтерактивна навчальна комп'ютерна програма. Свідоцтво по реєстрацію авторського права на твір №45888 від 03.10.2012р., видане Державною службою інтелектуальної власності України. <http://do.kneu.kiev.ua/webct/homearea/homearea/> (Доступ для зареєстрованих викладачів та студентів КНЕУ /пароль отримують на кафедрі німецької мови КНЕУ/).
3. Ковтун В.С. Комп'ютерна програма «Навчальний посібник – комп'ютерна навчальна програма «Німецька мова економіки для дистанційного навчання. Інтерактивний практикум I». Інтерактивна навчальна комп'ютерна програма. Свідоцтво по реєстрацію авторського права на твір №53441 від 31.01.2014 р., видане Державною службою інтелектуальної власності України.
4. Ковтун В.С. Навчальний посібник – комп'ютерна навчальна програма для дистанційного вивчення німецької мови «Німецька мова для майбутніх економістів. Інтерактивний практикум II. Поглиблення повсякденного спілкування підприємця». Інтерактивна навчальна комп'ютерна програма. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №59260 від 15. 04. 2015 р., видане Державною службою інтелектуальної власності України.

Кожан Т.О., к.е.н., доцент кафедри управління персоналом та економіки праці

КОМПЕТЕНТІСНІ ЗАСАДИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ У СТУДЕНТООРІЄНТОВАНІЙ ОСВІТІ

Інтегрування України в європейський простір вищої освіти (ЄПВО) неможливе без застосування компетентнісного підходу у підготовку фахівців. Запровадження компетентнісного підходу через студентоцентризм як пріоритетного напрямку модернізації вищої освіти передбачає найповніше задоволення потреб студентів у забезпеченні їх конкурентоспроможності на ринку кваліфікацій. Рішення цього завдання вимагає зусиль на всіх рівнях, і, в найбільшій мірі, на університетському рівні.

Одним з інструментів розвитку університетської освіти України на період до 2020 року є стандартизація результатів навчання у відповідності з рамковими вимогами ЄПВО. В умовах прискорених змін у суспільстві результативність освітнього процесу вже не може обмежуватись отриманням лише знань, умінь, навиків, на зміну яким приходить компетентнісний формат результатів навчання. Як свідчить практика, європейські університети не прагнуть створити одноманітні програми чи уніфіковані навчальні плани. Їхні зусилля спрямовані на *стандартизацію результатів навчання*, що забезпечують Дублінські дескриптори (Dublin descriptors) — євростандарти освіти як параметри опису типових очікуваних досягнень випускника:

1. набуття знань і розуміння;
2. застосування знань і розуміння;
3. формування суджень і прийняття рішень;
4. передача знань і розуміння (комунікація);
5. здатність до продовження навчання.

Завдяки дескрипторам можна також простежити *алгоритм набуття студентами компетенцій*. Так, розуміння знань через поняття, уявлення, судження та формування умінь є проміжними етапами в оволодінні компетенціями. Накопичення, інтегрування здобутих навчальних досягнень студента призводить поступово до оволодіння компетенціями.

Для забезпечення стандартизації та порівнюваності результатів навчання у компетентнісному форматі на кафедрі була розроблена *методика формування та діагностики компетенцій у студентів*. Алгоритм роботи щодо впровадження методики передбачає:

1. Визначення списку компетенцій, необхідних майбутньому фахівцю з управління персоналом. На основі тісної співпраці кафедри з представниками бізнесу цей список періодично оновлюється відповідно викликам часу та вимогам роботодавців на ринку кваліфікацій.